

УДК. 371

ІНСТИТУЦІЙНИЙ АУДИТ ОЧИМА ВЧИТЕЛЯ

Лунячек Вадим Едуардович

д.пед.н, проф.

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця

м.Харків, Україна

e-mail: vel@hneu.net

Анотація: у роботі розглядаються результати опитування педагогічних працівників Харківської гімназії № 6 «Маріїнська гімназія» Харківської міської ради Харківської області, в процесі якого було з'ясовано їх обізнаність у питаннях інституційного аудиту, якості освіти.

Ключові слова: інституційний аудит, інструментарій вимірювань, педагогічне оцінювання, педагогічні працівники, якість освіти.

Протягом 2022 р. проектом «Professional Development» (profdevelopment.com.ua) було проведено низку опитувань педагогічних працівників і керівників закладів освіти, що було відображено в оприлюднених у 2022 р. роботах [1–4]. Одним із таких досліджень стало опитування педагогічного колективу КЗ «Харківська гімназія № 6 «Маріїнська гімназія» Харківської міської ради Харківської області» (далі ХГ № 6). В опитуванні взяли участь 45 педагогічних працівників, включаючи керівний склад, що складає 70% списочного складу цього закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО) Метою опитування було з'ясування обізнаності педагогічного колективу з питаннями якості освіти та проблематикою інституційного аудиту.

За результатами проведеного опитування було з'ясовано, що на питання щодо визначення терміну «якість освіти» правильно змогли відповісти тільки 77,8% педагогічних працівників, які визначили його як «збалансована

відповідність певного освітнього рівня численним потребам, цілям, умовам (особистості, суспільства, держави), затвердженим освітнім нормам і стандартам», що визначено Законом України «Про освіту» [5]. Значно більша частина респондентів правильно розуміла поняття «моніторинг якості освіти» – 97,8%, як «спеціальну систему збирання, оброблення, зберігання і поширення інформації про стан освіти...», що також визначено нормами вітчизняного освітнього законодавства [5]. Одночасно сутність якості освітньої діяльності грамотно трактують тільки 73,3% респондентів.

Разом із тим подальший аналіз отриманих відповідей свідчить, що серед опитаних респондентів тільки 64,4% розуміли поняття «академічна свобода». Одночасно поняття «академічна доброчесність» є більш знайомим для педагогічних працівників ХГ № 6 – 86,7% з них надали правильну відповідь. Щодо обізнаності в царині академічного плагіату, то цей показник склав 93,3%.

Щодо інших понять, то якщо «освітню програму» правильно визначає 84,4% опитаних, то поняття «індивідуальна освітня траєкторія» – розуміють тільки –77,8% респондентів. Складним для розуміння виявився термін «інклюзивне навчання» – 42, 2% правильних відповідей.

Достатньо обізнаними виявилися педагогічні працівники ХГ № 6 в питаннях інституційного аудиту. 86,7% з них знають, що відповідальною за проведення інституційного аудиту є Державна служба якості освіти; 77,8% розуміють сутність інституційного аудиту; 80% правильно визначили його мету. Однак тільки 55,6% респондентів розуміють, що інституційний аудит проводиться центральним органом виконавчої влади. При цьому 37,8% опитаних вважають, що це робить обласний департамент науки і освіти.

75,6% педагогічних працівників знають коли проводиться позаплановий інституційний аудит. Водночас тільки 64,4% розуміють у якому випадку інституційний аудит у закладі освіти може бути проведений у позаплановому порядку. Абсолютна більшість опитаних – 80% обізнана, що за результатами проведення інституційного аудиту надаються: висновок про якість освітньої діяльності закладу освіти, внутрішню систему забезпечення якості освіти, а

також рекомендації щодо вдосконалення діяльності ЗЗСО. Достатньо високим є і відсоток осіб – 84,4%, які знають, що у разі негативних наслідків аудиту не тільки надаються відповідні рекомендації, а може відбутися зміна керівника закладу освіти, припинення його діяльності чи реорганізація. Недостатніми виявилися знання респондентів щодо проведення повного або часткового самооцінювання освітньої діяльності ЗЗСО – 55,6% правильних відповідей. Щодо проведення комплексного самооцінювання роботи ЗЗСО, то тільки 26,7% педагогічних працівників знали, що воно проводиться за рік до проведення інституційного аудиту. Тільки 66,7% розуміли порядок оприлюднення результатів інституційного аудиту на відповідних сайтах; 55,6% були в курсі, що органи, які проводять інституційний аудит, оприлюднюють результати до 1 квітня відповідного року; 71,1%, респондентів також знали, що плановий інституційний аудит проводиться один раз на 10 років.

Найбільш складними для педагогічних працівників виявилися питання щодо основ теорії педагогічного оцінювання. Тільки 57,8% опитаних розуміли ключові поняття цієї теорії. 35,6% орієнтувалися в шкалах, які використовуються за результатами процесу оцінювання; 28,9% респондентів розумілися щодо основного інструментарію вимірювань.

За результатами проведення наведеного вище опитування фахівцями проекту «Professional Development» було проведено підвищення кваліфікації педагогічного колективу ХГ № 6 за 30-годинним модулем (1 кредит ЄКТС). Детально питання теорії і методології проведення курсів підвищення кваліфікації для ЗЗСО відображено нами в роботі [6].

Список літератури

1. Professional Development (професійний розвиток працівників освіти та інших професійних спільнот) / Режим доступу: <https://www.profdevelopment.com.ua/>

2. Лунячек В.Е. Адаптивне управління процесом диверсифікації освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних кадрів на регіональному рівні/ В.Е.Лунячек // Адаптивні процеси в освіті: зб. матер. (тез доповідей) 1-го Міжнар. наук. форуму; [за заг. ред. Г. В. Єльнікової, М. Л. Ростокі; ред. кол.: Л. О. Ануфрієва, Л. О. Бачієва, З. В. Рябова]. Київ-Харків, 2022, Вип. 1(4), 296 с., с. 115–119

3. Лунячек В.Е. Освітній процес у закладах загальної середньої освіти в період війни / В.Е.Лунячек // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: матеріали VIII Науково-практичної конференції, присвяченої Дню науки та пам'яті доктора педагогічних наук, професора Павла Андрійовича Ярмоленка. 27 травня 2022 р. Харків: ХДАФК, 2022. 57 с., С.5–6.

4. Luniachek V. Transformation processes in secondary educational institutions at the time of the war (illustrated by the case of Kharkiv, Ukraine) / V.Luniachek, L.Ignatenko // The 9 th International scientific and practical conference “Modern science: innovations and prospects” (May 29-31, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2022. 803 p., P.352–356.

5. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

6. Лунячек В.Е. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі ЗЗСО за 30-годинними модулями як один із результатів диверсифікації освітніх послуг В.Е.Лунячек В.Е., Н.П.Рубан // Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. пр. Випуск 72. – Х.: Українська інженерно-педагогічна академія (УІПА), 2021 – ТОВ «Оберіг», 140 с. стр.48–60.